

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ	
Gerona	1 pesseta trimestre
Fora	1'25 id. id.
Estranger	1'50 id. id.
Un número	10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ SABATERIA-VELLA 2-1.er

Any 2.^{on}

Dissapte 19 de Octubre de 1895

ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletons, etc., que s'remeten
a la Redacció, se n'donarà compte en lo Setmanari

BIBLIOTECA PÚBLICA GIRONA

Núm. 79

SECCIÓ GENERAL

La trama del Centralisme

I

Desenganyemnos, los que estimém á Catalunya y desitjém desvetllarla del ensopiment que li ha causat lo centralisme, hem d' obrar sempre: y de quina manera tenim de dirigir nostre treball? primerament desenmascarant á aqueixos vividors, á aqueixos polítichs sense engranyas que viuen del vilipendi y del desengonyiment, fent tremolar la bandera de las revindicacions de la pátria en lo cimeral del castell de la Monradés y de la justicia. Tenim de dirigir nostres treballs á semblauna dels enginyers del exèrcit, qui al mateix temps que obran lo viarany, lo netejan de maleses y enfilan amunt, sempre amunt, la artillería y el comboy.

No demanau avuy justicia, que se 'n es percut lo dom, en son lloch demaneu influencia y sereu ateses. Desitjém de dirigir nostres treballs á semblauna dels enginyers del exèrcit, qui al mateix temps que obran lo viarany, lo netejan de maleses y enfilan amunt, sempre amunt, la artillería y el comboy.

Al pujar una situació no s'mira las bonas qualitats que haurian de tenir los cridats pera governar lo que diuhen la nació espanyola, sino que miran lo temps que deixan las sangoneras que en torn pacífich xuden la sanch de las pobres regions: quan donan senyals d'estar impacients se 'ls han d'atendre. Com que segueixen al capitá de quadrilla; no per propria convicció; sino á semblansa de tiburó, pel tuf del cartoje, d'aquí ve que quant braman no s'pot menys que satisfet sa gola, del contrari lo prestigi material s'ha de dir material, puig de moral lo partits madrilenys ja sabém que 'ls manca) del quefe perillaria anar per terra.

Es satisfet lo desitj dels xucladors de primera fila, quan ja desde Madrid, que es son cau d'accio, se prepara la trama pera xuclar ab tranquilitat, gronxantse en un balancí y fumant puros expressos que regala en agraïment á sos bons treballs la tabacalera á sos antichs protectors y accionistas.

D'aquesta trama ne segueix lo cambi de gobernars, qui satisfan á sou l'imperi de son quefe madrileny, preocupantse poch las mes de las vegadas de las lleys, de quinas hauria d'esser lo primer guardador, i, ademés no son aquets coneixedors del caràcter del país ja que casi tots, si no tots, son de la mateixa nissaga, cunyats, cosins, nebots, amichs ó benvolents dels ministres; resultant haverhi comunitat á mes de ventrell, també de sanch; sa rassa es privilegiada per fer auar endonya la butxaca y sanch de las pobres regions espanyolas que si-us-plau per forsa han de portar lo jou á aqueixos inhumans sacerdots del esangulador centralisme.

Aqueixos manan (ó xuclan) á la província ab associació del *cacique* *máximo* de sa jurisdicció, y gent que de grat s'associan á la esplotació de sa Mare que li dona la vida, llenguatje, interessos y tot quant te; i, que no tenen altra qualitat que seguir á ells cluchs, com un animalet, al *cacique*, y fer, sia tort ó sia dret, lo que aquest li mana, encar que sia fer beure aygua d'ordi á lo que es mes sagrat, á la mateixa Justicia.

Eixos *caciques* son senyors y majors de las províncies, y tenen á son mando, com lo de l'Africa, altres de mes baixa categoria que els, que tenen á son cuya conducta, sos coneixements, y son amor al districte que representan, se valen d' uns cap-sigrans que no tenen altra qualitat que seguir á ells cluchs, com un animalet, al *cacique*, y fer, sia tort ó sia dret, lo que aquest li mana, encar que sia fer beure aygua d'ordi á lo que es mes sagrat, á la mateixa Justicia.

regidors, y lo que es mes sensible, fan vinclar fins la mateixa «vara de la Justicia». Si's fa reparto de consums en lo poble, ell no 'n paga; solem fer fonedisos á sos fills quan han d'entrar y servir al gremi del luxo de la pobre Espanya traginant la *motxilla*; y ab tot lo que 's refereix á son districte es cridat. no fent-se hi res sens son autoritat consentiment: fins los aspirants á estanquers, municipals, burots y nuncis han de dirigir sos sollicituts á ell.

Aqueixos cuidan d'imposar los secretaris als municipis de son *mando*, y lo que es mes una empleomanía tan numerosa com intútil. Y encare dirán que la política y 'ls polítichs no son desinteresats?

Vaja que 'l que això diu no sap lo que es la política centralista.

Y encare no ho veus poble, encara no ho enteneu catalans; vaja que me reixe garrotadas per suferts.

II

Es tant l'enfilament del poble y tan cego está d'aqueixos partits que 'l degradan que basta qu'un xerrameca lo cridi á una reunió y l'escalfi de cervell ab quatre mots mes ben dits que ben pensats, pera que la inmensa majoría li donga un vot y fundi en ell, sas mes preuhadas esperansas, no veyenthi en ell, tan cegos están, un esplotador de sa voluntat y defraudador de sa esperansa falaguera.

A vegadas son personas aqueixas, que sa llar va com se sol dir «com Deu vol» y 's proposan, y 's prometen fer anar ab color de rosa, y fer brillar la prosperitat al districte que ab deshonra representan y que ab sobre de l'engeresa los tots de sos habitants li han conferit.

Es tan crónica la malaltia d'aquests, que s'estarrufan, com un gall-indi, y quedan mes satisfets al saber que son bordissenç representant á Corts ha fet un discurs ab ayres ciceronians, encar que buyt de conceptes y plé de paraulas, que no pas que 'ls hi diheu què ha votat contra 'un tractat de comers, y això passa fins en los districtes mes industrials de Catalunya.

Sabém un gran districte que per son comers e industria necessitarà representants de *casa* coneixedors de sus necessitats y defensor com lo que mes de la industria y del comers que sos habitants esplotan: donchs bé; anaren quatre castellans resseguint los pobles que forman lo districte, embabiecaren sos habitants, quins lo tragueren triomfant de las urnas: això no vol dir que tinguessin de votar á son contrincant, ni molt menys, puig se li podria dir d'aquest últim que si no l'embruta l'enmascara.

En eixa elecció los votants se desvetllaren en gran manera pera fer surar á son candidat qui guanyá per gran majoría, mes entussiasmats per sa xerrameca, de moment no 's cuidaren de mirar sos antecedents, y, han dormit sobre 'ls llores de la victoria fins que vingué'l conflicte que 'l govern de 'n Sagasta 's creá ab los últims tractats de comers, que foren la pedra de toch pera coneixer á lo sus dit diputat, quals fets se cuidaren d'obrir los ulls als que sols eran bornis, mes los cegos ipobres! se cuidarán de sortirlo triomfant en las vinents eleccions, ab tot y son lliure-cambisme, y ell podrá ben dir que 'ls cegos l' han elegit pera son representant. Que ho es de víu: ell si que podrà dir que en paisos de cegos, qui hi veu és lo rey, per mes que 'n sia foraster.

Pobres electors, sense créureho los fa beure á galet.
JOAN CLAPÉS Y CORBERA.

Sant Andreu de Palomar 10 d'Octubre.

DISCURS

pronunciad pe'l president del jurat, l'intelligent propietari-agricultor y Diputat provincial D. Marè Mir y Capella en lo acte de la distribució de premis que 's celebrá en lo Centro Agrícola del Panadés lo dia primer de Septembre.

Molts Ilustres Senyors: Senyoras,

Senyors meus y amichs:

Tinch d'agrahir al Centre Agrícola del Panadés y especialmente á la Junta Directiva, l'honra de ser

membre del Jurat, y al jurat lo nombrament de President seu, càrrec que, com tots sabeu, porta en ella la obligació de dirigirvos la paraula aquesta tarda. Confesso que 'm ve gran la investidura, y si altra cosa pensés, vindrà á ferme palpar la fresa realitat y á confondre la superbia mia. examinar la llarga llista d'homens eminents que han desempenyat aquest càrrec en anys passats: això bastaría pera fer ressaltar la mia insuficiencia.

Permetéume que avans de tot, dediqui un piadós recort a la memoria dels que ocuparen aquest sitial y han passat ja á millor vida, y que á aquells que viuieu encara, alguns dels quals estan pressents en aquest acte, á aquells de qui podém esperar encara tan valiosas energías en favor nostre, los envihi des de aquest lloc la mes cordial estreta de mà.

D' altre part ningú menos que jo indicat pera pender part en aquest certamen, ningú menos que jo digne de ser cridat pera dirigirvos la paraula en aquesta festa: certamen y festa que teniu perfecte dret que passi per vosaltres joyós y alegre sense que ni un núvol vingui á trencar lo cel blau sobre lo qual deu desenrotllarse. Perque si las abundancies del cor surten per la boca, las paraules que jo aquí produhexi han de ser una nota discordant.

Y 's coinprén: agricultor en aquest tres de terra catalana que atrevessa 'l Noya, agricultor en lo tres baix del Panadés, comarca que avans extenia una sola y hermosa vinya desde 'l Llobregat fins al Gayá y desde las costas de Ordal fins á las rocas del Montserrat, he de fer una comparació entre lo que era y lo que es nostra estimada terra. Idea fixa, extranya, que no 'm deixá de dia ni de nit, ab la qual sonmio, de la qual parlo á totas horas, y que es objecte de mons desconhorts y de las meusas esperansas.

Avans, tot era alegria y benestar en nostra classe. Al arribar aquest temps s'acostaba la *cullita* com solzament anomenavam á la *cullita* del rahims. Per tot arreu véau aquelles interminables renglas de ceps frondosos que alsaban sos brassos plens de pámpols y carregats de fruit sobre una terra ben conrehada. L'ayga ben condühida, no xaragallava la terra emportantsen d'ella la capa vegetal, y s'arreglavan las rasas pera ferhi passar los animals y 'ls carros que debían portar al cup la madura berema. En los carrers y plassas de la vila véau compareix una munió de pagoses que anaven á comprar taps y aixetas, botas y portadoras; que demanaven lo mestre de casas perque 'ls resseguis los cups, lo fuster que arreglés las bastidas, lo manyá que preparés la prempsa.

Perque havia arribat la plenitud del any agrícola, l'hora de recullir frufts ab quin valor satisfer las necessitats de la familia. Tal volta per saldar un deute contract en dias negres, tal volta lo deslliurament d'una carga de justicia, potser lo posar llevat á una idea de molts dias acariciada ab lo fi de donar mes desenrotlllo á la esfera en que 's deurán moure los vinents.

Avuy tot ha canviat; y mes que aquí, en la nostre pobre terra hont mos días passan, tristes y amarcs. Puju en un serrat y dexeu anar la vista fins allá ahont vos arribi. Per tot un inmens hermot plé d'olivardas, cánem bort y malas herbas; entreuhi; las renglas de ceps encara las hi veureu, però son morts, negres per la descomposició de la soca y aixecant los brassos sechs com de esqueleto, que va deixar lo derrer any lo pagés pera no fer una inutil poda. Las rasas abandonadas deixan sobreixir l'ayga de la pluja que s'emporta la terra avans conrehada y que solzament en alguns llocs s'atura aguantada per los esbarzes y l'herba-fam, que, si be nos prestan ara aquest servei d'actualitat, farán mes difícil y costosa la reconstitució de la nostra vinya.

Y ningú va al poble á buscar éstres que no necesita pera fer la berema, ni homens que l'ajudin en la presa d'una *cullita* que es nula. Y 'ls cups quedarán buits; la prempsa seca, y esventadas las botas en lo celler romàtic y abandonat, sentnos solzament dable,

per fer algú diners, vendre lo vaixellà per llenya y la premsa y los perols per metall vell si volémen coneixer lo Septembre.

¿Qué serà de la nostra terra en lo pervenir? No ho sé. Pero malament, si oblidant pasades rancunias, no treballém tots à la una pera refer nostra riquesa perduda. Perque no cal esperar que lo poch que queda se salvi; tot s'ha de perdre per la maleïda marfuga que ha cagut sobre nosaltres. Si algú duple hi hagués encare, lo trauria l' aspecte de las vostràs vinyas, frenosas un dia, y que avuy son mortas unas, morintse altres, malaltas totes com venen a demostrar aquestas fusadas que per tot arreu s'hi veuen. Y las del Llobregat avans tan fèrtils y salas, grogas y tristas aquest any, plenes de rotllos de filoxera que fan endevinar sa segura ruina.

Es que, com nos ha succedit a nosaltres, comenza la invasió per quatre ceps, y després per la vinya entera, y l' hisenda, y l' terme, y la comarca s' perdén, quedant hermot lo que era avans era terra de benedicció y de riquesa.

Be'ns cal donchs unir totes las forses, que se necessitan pera retornar nostra agricultura. Cal apendre lo que han fet altres pobles pera salvarse, que iniciativas y energías no'n faltan en lo nostre pera aproveitar los avensos de la agricultura si se li portan a son alcans.

Ja sé jo que es mes fàcil predicar que realitzar la unió del treball y del capital agrícola en aquesta terra regirada per predicacions funestas que han sembrat en ella malas llevors sortidas en sa major part del ditxós camp de la política, que han vingut a fomentar bordas concupiscències regadas ab la tormentosa aigua de una tempestad passada, passada si, pero quin ronch se fa sentir encare en u llinyanas serras y que pot tornarnos sobre nostres caps la més petita ventera electoral.

Ja sé jo que es de mal predicar los avensos de la novíssima agricultura en una època que cap producte de la terra val res, contrariats en tots los mercats per la concurrencia dels productes per pòbles que tenen la mà d'obra a preu infim y los transports a preus inverossímils. Mes es precís resoldres a posarse al nivell dels altres pobles: no menjarém si no s' treballa y quedarem enderrera y derrotats si no seguim ab resolució lo camí obert per aquells que, perduts com estén ara nosaltres, han sapigut sortir de la desgracia vencedors y grans.

Per fortuna s' desperta l' esprit rural en nostra patria. En aquesta època calamitosa; quant sembla que solzament hagi de malahir sa sort funesta qui ha nascut, com nosaltres, pagés, tothom vol serne; tothom vol prendre part en la defensa de l' agricultura, y homens eminents y de valia indiscutible, prenen la part nostra ab un zel que hauriam de envejar nosaltres.

Y fora d' aquest lloc ahont, en aquesta festa fanar sobre nosaltres sas alas l' esprit rural qu' ha de salvadors, se vehuen mostres de que s' remou també. Los meetings, las reunions, las creacions de cambres agrícoles, las manifestacions y recursos a la autoritats administratives; clar demostran que va prenent llarga volada aquell esperit.

Efecte seu ha estat lo moviment que s' inicia en las altas esferas de la Administració, allá ahont las lleys, favorables o contraries als pobles, se trenca. Y veieu lo Ministre d' Hisenda voler ab resolució, sia un fet la revisió de las cartillas evaluatorias, fonament directe de la tributació nostra, y lo decret del 16 d' Abril que s' dirigeix a rebaixar o condonar la contribució dels terrenos fets malbé per la filoxera pedregadas o altres plagues.

Tal volta algú exigent trovi que la disposició manant reformar las cartillas, sia, en aquest sol y limitat concepte massa car, y que si ha de tenir relació ab la reforma precisa de nostre catrastra sia massa pobre. Mes ella indica lo rumbo pres per qui dirigeix l' Hisenda pública, y es de esperar no cedirà aquell en son camí una vegada empres.

Tal volta algú desconfiat cregui que lo decret de condonació de contribucions per los terrenos perduts no tindrà cap efecte. ¿Qui sab? Tots los requisits necessaris per que estigués ben complet en nostre província, s' han fet. Los pobles demostrant lo carinyo que debian tenir a sos interessos han formulat los expedients parciaus, y la Diputació Provincial cumplint generosament en son deber de guiarlos y secundarlos, ha fet un expedient general per la província. Informat, com calia, per las tres diputacions germanas nostras, y per lo Sr. Delegat d' Hisenda, funcionari que mes d' aprop toca las nostres necessitats, ha anat a Madrid en degut temps sense que res hi falti per son cumpliment davant la llei.

Res mes hi han de fer per ell los que suplican, y solzament poden encomenar a Deu lo salvi de las mārros que tal volta puguin presentarseli a darrera hora, allá, al cap de munt de tot.

(S' acabará)

IMPORTANT ALS AGRICULTORS

En un periódich de Granada hem llegit que un agricultor andalus va tenir anys anteriors una considerable exportació d' alls als Estats Units y Méjich.

Mes com la desgracia persegueix en tots sentits fa dos anys va sufrir una ruinosa baixa aquella mercaderia, y al infim preu que se cotisaba en los mercats, no valia la pena de embarcarla.

En aquesta situació un hisendat que tenia una gran partida d' alls veyst qu' era imposible vendrelos, determinà enterrarlos al peu dels ceps de una vinya que tenia filoxerada.

Quant arribà el temps de brotar la vinya, va notar que las torras surtian ab mes forsa y molt ofanoas. La filoxera havia de saparecut y la vinya va produhir abundancia de rahims.

Un altre vehí, tirà lo passat ivern en altre ceps també filoxerats, un decuit ben concentrat y el resultat ha sigut en extrem satisfactori.

Demon la noticia tal com la hem llegida y excusem dir la imatge que tindrà pera molts comarcas, que 'ls als servixin realmente pera extingir la filoxera.

CRÓNICA

EXTRANGER

La cuestió de Corea, que s' creya definitivament arreglada per lo tractat de Semonosaki se acaba de reproduhir impensadament, habent esclatat una gran revolució. La reyna ha sigut estrangulada a dintre de son païs, com també tres de las damas de servy y l' ministre del Interior. Los cadavers de las víctimas foren seguidament tirats al carrer y cremats. Molt dels principals personatges del partit de la reyna han sigut empresonats.

Las noticies d' aquesta revolució palaciega transpúan ab molta dificultat. Se creu que la reyna mare fou asesinada durant la nit; en quant al rey ha hagut d' abdicar pera escapar de la mort.

S' ha constituit un nou ministeri ab lo concurs d' elements japonesos.

Continuan essent objecte de moltes preocupacions los successos que ocorren a Constantinopla; assegurantse la intervenció de les sis grans potencias Inglaterra, França, Rusia, Alemania, Austria é Italia. Per altra part, hi ha telegrames de Roma en que 's diu que 'ls esforços del comité angloarmeni, que tiran a guanyar las simpatias del Sant Pare a favor de la causa armenia, no obtindrán exit complet. Lleó XIII vol obrar ab molta prudència respecte a la Porta, segons se diu, perque necessita que 'l sultà no posi entrebanchs a's esforços del papat pera la unió de las Iglesias d' Orient.

Dihuen de Bruselas que s' está organisant una expedició militar pera reduir a la obediencia als insurectes del Congo. Manarà aquesta expedició un antich ajudant del rey.

—Lo testament de Pasteur es tan senzill com gran fou lo talent y 'ls beneficis que l' immortal bacteriólech ha deixat a la humanitat.

Heus aquí 'l text:

Aquest es mon testament. Deixo a ma esposa tot lo que la lleu me permet que li deixi. Tan de bo que mos fills no s' apartin mai de la lleu del deber y conservin sempre pera sa mare l' amor que mereix.—Ll. Pasteur.

ESPAÑYA

Las noticies alarmants que s' reben de Cuba, ahont no sont los insurrectes solsment homens de color sino personnes distingides, la organisiació del enemic, las desconfiancias d' en Martínez Campos y lo desencant que la perduta de tantas ilusions ha originat demostrant cada dia ab més evidència que Cuba es un xuclador immens ahont se fonen totes las nostres energies, sense que la insurecció siga vençuda, han creat en lo pays un estat negítós semblant al neguit d' aquell que pressén una gran desgracia que no coneix.

A engrossar aquesta incertitud han vingut les noticies de que alguns elements dels Estats Units, que simpatisan ab la causa dels insurectes cubans, treballan pera que lo govern reconegui a favor d' aquells la beligerància.

Lo regonoxement de la beligerància podria portar complicacions, y donar a l' actual insurrecció un nou giro que ningú pot deixar de preveure. Mes donat lo caracter de la rebelió, no es aventurat afirmar la dificultat de que hi hagi cap govern que puga regonexerla, ni tens sols respectarla.

Per quants tingan la més petita ideya del dret internacional los insurrectes no representen un partit polític en lo verdader sentit, condicione sine equa non per la declaració de beligerància. Ademés tal regonoxement enclouria un gran contrassentit per la política americana conforme acertadament observa lo periódich Washington Star en las seguentas paraules:

«Aquest Govern prengué una actitud tan contraria a la revolució del Brasil que no podria avuy regonexer a la de Cuba sense seguir una política diametralment oposada. Aquest Govern, en efecte, ha sostingut lo principi de que, pera regonexer als insu-

rectes, es precis que aquells constituexin un govern y lo sostinguin ab diners y una esquadra suficients pera fer efectiu un bloqueig; mes fins ara no té notícia d' que contin los separatiu-

N' obstant d' axò lo govern de Madrid fa grans preparacions de canons moderns los barcos de l' esquadra, reunix material de guerra en grans cantitats y fins se diu que 'l Ministre de Marina te 'l proposit de trasformar en barcos de guerra los vapors de la Trasatlàntica.

Se tracta com se veu de fer un espectacle de forces, que millor hauria sigut mantenir nostre dignitat rebutjant ab energia las pretensions dels Estats Units respecte al pago de la indemnització Mora y les reclamacions per les canonades del Conde Ven-

Fora de la guerra de Cuba la nota dominant de la setmana es la qüestió universitaria.

Lo govern devant del conflicte occasionat pels estudiants de Barcelona no ha fet més que seguir la conducta de sempre. Fujir d' estudis, buscant una sortida encar qu' aquesta siga tan indigne com la de fer eclipsar una Real Ordre.

Mentrestant la premsa s' entreté esbrinant tota classe d' armes a fi de resoldre lo gran plet que s' ha posat a la llibertat de la ciutat.

L' Imparcial veu la solució dels conflictes que puguen originar-se, per la necessitat d' amparar la llibertat de la ciència y la de l'Estat catòlic de no molestar a l' Església, en la prudència, en que no s'igan cursis, ni 'ls librepensadors, ni 'ls catalans.

Pera lliurars uns y altres d' aquesta nota infamant que lo bon tò i l' espirit nou imposan als mortals, necesitan disimular llurs ideyas y sentiments, dexarse portar per la corrent, no lluyant sin per alló que materialment los interesa burlantse del ideal y viure bé, viure comodament y viure lo més possible.

Axò es lo que importa segons les famoses teories del periodista madrileny, exas son las corrents de nostres temps miserables, demés son cursilerias.

Mes si aquells governs del centralisme no haguessin tingut per cursilerias la virtut, la moralitat administrativa, la previsió i los ideals, avuy a ningú preocuparia en Maceo, ni la sang del poble tindria de pagar los grans desacerts dels distingits, dels homes de mon, dels espirits oberts que per no incorrer en la nota de cursis se deixaren creixer las unghas en las Oficines de la Peninsula, tornaren de Cuba ab las mans brutas y avuy los temen per aquell posant a preu llurs conciencies.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. —*Sessió del 14 Octubre.*—Baix la presidència del Sr. Espona y assistència de 11 regidors se celebrà sessió, prengueren los següents acorts, després de llegida aprovada i firmada l' acta de la anterior:

Adjudicar definitivament la subasta per lo enderrocamen de les muralles a D. Isidro Mirabilis.

Concedir a la empresa d' aguas d' aquesta ciutat autorització pera canviar lo ramal entre la piazza de San Francisco y la de la Independència, ab las següents condicions:

1.ª La nova caneria tindrà que colocarse sota l' acera del costat dret dels carrers que aquella hagi d' atravesar.

2.ª En la piazza últimament nombrada la caneria se dirigira per el costat esquerra.

3.ª Les obres deuren ferse per parts: la 1.ª desde lo carrer de San Francisco hasta la piazza del Moli; la 2.ª fins a la ultima casa del carrer del Mercadal, la 3.ª desde el carrer de las Bernardas fins la cantonada de las Pescaterias; la 4.ª fins a la Piazza de la Independència y la 5.ª aquesta piazza.

Destinar 600 pessetes per premis de les escoles de 1.ª ensenyansa distribuïntlos proporcionalment segons lo número de alumnes.

Aprobar variis comptes.

Dexar sobre la taula una sollicitud de variis vehins demandant la prolongació, alineació y rasant del carrer nou del Teatre fins a la de San Joseph, prévia declaració de utilitat pública y expropiació forsofa del pati de la casa de D. Joaquim Coma.

Hem rebut lo programa que ha circulat l' Ajuntament d' aquesta ciutat, pera 'l concurs de *Coplas Sadanas Ampurdanesas* que ha de tenir lloc per las firas en lo teatre, de lo qual ja temen coneixement nostres abonats, per lo solt publicat en un dels numeros anteriors de nostre semanari.

Al veure 'l programa oficial y llegir la seves condicions, hem observat un petit detall que podria ser perjudici per l' entorn del concurs, ja sigue per mala expresió ó per que realment s' elimini d' ell a una gran part de las *coplas* que podrian obtindre.

Diu lo programa, que 'l concurs serà de *coplas sardanas ampurdanesas*. ¿Vol dir que no mes hi podran pendre part las coplas del ampurdà? ¿Voldrà dir que las sardanas que 's toquen han de ser ampurdanesas? ¿que voldrá dir, doncs? En lo primer cas, seria limitar lo concurs a unas coplas determinades, esclouent també las de la Selva; cosa que creiem no està en l' intenció del Ajuntament per mes que vulgue concretarho a las de la província. En lo segon cas, seria un disbarat, puig, las sardanas se tocan d' una sola manera, per mes que 's ballin de dos; ó siga a la selva tana y a la ampurdanesa.

Creyem que l' Ajuntament hauria d' aclarir lo concepte y dir ben clar, si al concurs poden pendre part totas las coplas, que siguen *selvatas*, per que d' altra manera, aquestas no se bràn si 's hi volen ó no. Y si entent que se refereix, a ser les

sardanas ampurdanesas, pot suprimirho, per que es una paraula falt de sentit, respecte à la execució de las sardanas.

Crida ademés l' atenció al repassar les bases del concurs, la mesquina é insignificant cantitat que s' ha destinat per premis. Ja saben nostres llegidors que aquets son dos, consistentes en las sumas de 300 y 100 pessetes respectivament.

Si la Comissió de festeigs consegueix reunir ab tants pochs diuerss à la major part de las coplas de la província, verdaderamente se farà merexedora dels aplausos de tothom.

Mes nos temem que tans bons propositos no donguin de bon trós lo resultat que s' espera; en quin cas no serà prou censurada l'esmentada Comissió, ja que si celebra, com ha anunciat, lo concurs de coplas en lo saló-platea del teatre, es pera compensar ab lo produbit de las entradas y assiettos los gastos que la festa l' hi ocasioni; resultant en definitiv a un negoci per l' Ajuntament à espatllas dels pobres músichs que vingen á Gerona á disputarse un premi, que en lo cas de guanyarlo, s' han de limitar á invertirlo en los gastos dels viatges.

Respecte à la constitució del jurat, que com saben també nostres llegidors se compón del musich major de la Banda de Guipúzcoa, del mestre director de la escola municipal de música y del director de la orquesta del teatre, res tindríam d' objectar si l' concurs què s' tracta de portar á cap fos un concurs de bandas ó orquestas, puig considerém competissims y dignes del càrrec als senyors Zamarra, Feliu y Goula (fill). Mes creyém que si la Comissió de festeigs hagués considerat la especialitat del concurs y la circumstancia de contar nostra terra ab compositors y músichs de valua tan notables com en Carreras, en Candi, l' Agramunt, los Frigola y tans altres, quals inspiradas composicions fan que á ells sols principalment debén que's conservi, com penyora inestimable de nostres costums populars, la típica sardana, á bon segur no hauria sufert la Comissió un oblit tan lamentable de no donar á algú d' aquets un lloc, no dihem preferent sinó corresponent, ja que de dret los hi correspon, en lo Jurat calificador.

—Fins lo dia 22 quedò obert en la contaduria del Teatro Principal l' abono per la vinenta temporada, reservantse als Srs. abonats á la última, las localitats fins lo die 21.

Han sigut concedits los honors de quefes de administració á nostres bons amichs D. Narcís Rigau, diputat provincial y á don Agustí Garriga concejal d' aquesta ciutat. Nostre enhorabona.

Llegim en un periódich local que se ha rebut aprobado en totes sus parts, lo expedient instruit per l' Ajuntament d' aquesta ciutat pera la construcció de un nou matadero. Doném la ephora bona á tots los que en ell s' han interesar si es certa la noticia.

Aquesta setmana va reunirse en la Casa de la Ciutat la Junta municipal, aprobant per unanimitat lo pressuposit extraordinari per l' enderrocament de les muralles.

—Hem sentit quexarse á moltes personnes dels excessius preus que te anuncians l' empresa del teatre per la próxima temporada. Efectivament, may habian sigut aquells tan elevats, puig que si be es veritat son á poca diferencia els del any passat, se ha de tenir en compte que lo que va pagarse per la firaultas era no tan sols per las funcions de opera sino á compte de las 20 de sarsuela, de modo que lo segon plasso de abono, ab poca cosa mes quedá cubert.

—Desde lo dia 15 d' aquest mes reberán gratis tots los Srs. socis del Centre Catalanista los dias 15 y 30 un exemplar de «Lo Regionalista» quincenari de propaganda que se publica en Barcelona.

—Fa alguns dias no rebem la visita de *Lo Catalanista* de Sabadell y *El Alcance* de Santiago de Galicia. No sabem á que atribuir aquesta falta.

—*FIRAS Y FESTAS.*— *Firas.* Die 20 Palafurgell.

Festas majors. Die 20 Cabanellas, 24 Bañolas.

—J. LLINÁS Y C. —*BANQUERS.*— *Ciutadans*, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran comptes corrents ab interès.

—*CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.*— *Ciutadans* 16, y Llebre, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 350 per 100 desde 1 peseta.—S' admeten los dilluns, dijous y dissaptes de 9 á 1 y 'ls diumenges de 10 á 12.

Pera les devolucions los mateixos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera l' altres detalls.

—*UNIÓ AGRÍCOLA, INDUSTRIAL Y COMERCIAL.*—*Emissió de 20.000 accions de 125 pessetes una.* En les oficines de la casa de banca J. Llinás y Companyia, queda oberta durant les hores de despatx que la mateixa té estableerts, la suscripció á les expresidentes *Accions*, y se proporcionan los prospectes y demés notícies que s' excessin.

VARIETATS

SINÓNIMS CATALANS

XXIII

VAS. GOT.

Sempre que hi há necessitat d' expressar la idea que vulgue indicar una pessa cóncava, sigue de la forma que s' vulgue, destinada á contenir líquit, apliquem una d' aquetas dugas paraulas, ab la particularitat que usém casi sempre de la paraula *vas*, fent casi excepció del nom *got*.

Si dos noms poguessen tenir verdadera sinonímia serían aquests: pero ja veurém com la diferencia existeix notablement.

Vas se diu de qualsevol atuell de forma cóncava destinat a contenir lo líquit, com son las pessas que generalment serven pera beure; y *got*, molt poch usat, es la mateixa pessa què es feia de cristall ó metall y te la forma de un tubo tapat per sa base.

Un *got* es una variant, y forma part de la classe dels *vasos*,

pero un *vas* no pot ser mai un *got*. *Vas* es nom genéric, y *got* es particular, y determinat á un sol cas.

En sentit figurat sols s' ha de fer us del nom *vas*; mai de la paraula *got* per estar suplida la seva aplicació, en tal sentit, per aquella paraula.

XXIV

ESQUINSAR. ESPARRECAR. ESQUEIXAR.

Aquestes tres paraulas, serveixen indistintament pera aplicar la acció de separar, trencant ó partiu las cosas, ab mes ó menos violència, com fer bussins d' un tros de tela, paper y altres objectes de poca consistència: y cullits aquets verbs en aquest sentit, ab vaguetat y per extensió, podrían tenir sinonímia; pero aplicats cada un d' ells en la oració ab son recte y verdader significat s' observa la diferencia que separa á cada un d' ells.

Lo verb *esqueixar* té la significació propia pera la idea de arrancar ab violència la branca de una planta; no separant-lo donchs, de son verdader significat, no s' pot confondre ab los demés, encara que vulguém usar dit verb en estensió: *esparrecar* demostra l' acció de trencar ab las mans, las cosas de poca importància, com paper, telas, pell, etc. fent-ho estensiù en casos semblants á tal acció sempre que guardi verdadera analogia, y *esquinsar* es senzillament partir los draps en petits trossos: verb, com es sabut, aplicat en cassos consemblants, per estensió.

De manera que usarem del verb *esqueixar* quant volguém indicar l' acció de arrancar un esqueix d' una planta, ja sigue desprenguent una branca del tronch, ja una petita rama del arbre. *Esparrecar* quant per un efecte violent, se trencan cosas de poca consistència, sense separar completament las parts entre si: y *esquinsar* l' usarem en lo mateix cas, pero quant las parts se separin completament; pero sobre tot en lo cas en que la acció se apliqui á telas ó cosos que per sa constructura s' hi assemblin y siguen susceptibles de poguerse separar ab la forsa de las mans.

En sentit figurat, tenen poca aplicació los dits verbs, pero tenint en compte lo esplicat, si alguna vegada se poden aplicar, caldrà tenir en compte lo seu sentit real, perque la aplicació sigue encertada.

XXV

ONAS. OLAS.

Moltas vegadas hem vist aplicats aquets dos noms per expresar cada una de las elevacions ó prominencias que forma la superficie de l' aigua, agitada per una causa externa ó per sa mateixa corrent, sense fer diferencia de quant son *onas* ó quant son *olas*.

Per això las comprenem en aquestas notas per fer observar la diferencia y procurar que fuge la sinonímia que alguns han volgut donarhi.

En realitat no'n poden tenir en res, puig basta saber que son *onas*, las elevacions ó prominencias que forma l' aigua del mar, quant no es agitada ab violència, y *olas* es lo mateix, quant las ayguas mogudas ab violència, s' elevan sobre la superficie, ab notable diferencia del seu estat normal.

Mes clar: lo mar en calma te *onas*; y la mar agitada te *olas*. Las *onas* se desfán al arribar á la platja: las *olas* s' estrellan contra las rocas.

XXVI.

GUAPA. MACA.

Son dugas paraulas que serveixen pera expresar lo concepte que havem format de la persona que produheix en nosaltres la impresió de la bellesa, al endevinar ó trobar en la mateixa, perfeccions en la forma, armonia en los colors, esbeltés en los moviments, vivesa en la expresió, y ordre relatiu ab los trajes y adornos que usa. En aquest cas existeix la sinonímia; pero això fa que sigue general l' aplicació que 's fa d' aquests dos noms sense diferenciarlos en los casos determinats en que tenen cada un d' ells aplicació propria.

La paraula *guapa*, se refereix esclusivament á la persona, que reuneix, las perfeccions físicas y morals, ajustadas á nostre manera de sentir.

Maca, es una paraula que te mes estenció, en aquest cas, perqué, á mes de convenirhi las calitats de hermosura y bellesa que son necesarias pera que sigue *guapa*, es precis que l' trajo, adornos y dèmes prendas que serveixen pera vestirla, tinguen qualitats pera produir per si sols, lo sentit de la bellesa y ajustín y formin un conjunt armònic ab l' hermosura de la persona. Aixis es que 'n direm *guapa* d' aquella que sigue hermosa, y vage mal vestida; y *maca* la que siguiente hermosa, bonica, ó bella, vage ben vestida, ó sigue arreglada ab un trajo, que ja per la moda, per sa gracia, ó altre qualitat de bellesa, ajusti perfectament ab la manera de ser de la qui l' porti.

En sentit figurat y per estenció, poden aplicarse dits noms, á cosas diferentes, sempre que guardin analogia, ab son real significat, apesar que la paraula *guapa* no imprimeix, gayre bon gust al aplicarla fora de las personnes, perque quasi sempre se diu d' una cosa, *maca*, perque se l' estima ab tots los adornos y accessoris que porti.

Es *guapa* una nena que te la cara bonica ó bella; encara que vage vestida pobrement; però serà *maca*, si ab aquestas qualitats, se la uesteix ab un trajo fet aproposit y resulti bonich y hermos.

P. de PALOL

TORNANT DEL APLECH(*)

Al notable artista y estimat amich, En Celesti Devesa.

¡Míratela com ve la nuvolada!,
míratel al jovent com salta y corre
per fugir de la pluja benehidra
que 'ns assahona 'ls camps y 'ns du 'l pà á casa!
Si no fos que les cames ja 'ns flauejan,
com lo jovent nosaltres brincaríam.

Mes ¿qué hi farém? Passan los anys y fugen
per no tornar mai més... Lo cap se 'ns torna
cada dia mes blanch... Y 'ls cabells cauen...
y 'l nostre front lo solcan les arrugues
y repetim cent voltes cada dia:

—Si 'ns poguessed llevat deu anys d' assobre!

Y si un jorn com avuy l' aigua 'ns atrapa
lluny de poblat, veyém que 'ls altres brincan

pera ser aviat á casa seva,
y nosaltres, vellets, parém la pluja
sota 'l brancam de qualsevol alzina,
y encar bon goig si es que podém trobarla!

Agafemnos pel braç, volguda esposa...
provém de corre un xich... De la drecera
al cap de vall de tot, hi ha la balma;
ni hi podem arribar abans no plogui,
nos'estalviarém una mullena
que, als nostres anys, podríam pagar cara.

Ja hi acabém de ser... ¡Coratje y sora!...
cent passos mes y estém sota cuberta...
Comensan á desferse en aigua 'ls núvols;
ja tenim la ruxada assobre nostre,
mes gracia á Deu hem assolit la bauma.
Sentemnos... y que plogui tan com vulga...

¡Aguayta des d' aquí que bella 's mostra
la hermita hon te la Vergé llur estada!;
son campanar de reflada punta
apar que desafia á la tempesta;
tot tocant á mal temps lo sagrat coure
semeia que apaga 'ls brams de la tronada.

Cinquanta anys fan avuy, dia per dia,
que també vam pujar al Santuari.
Cenyia lo tèu cos gipò de seda
mitg amagat pel mocador de sarja,
y voleyan tes faldilles noves
y lluia en ta mà l' anell de núvia.

Jo al teu costat ¡qué satisfet anava
tot murmurant paraules á ta orella!;
les impresions que dintre l' cor sentia
te les contava totes lo meu llavi;
y tu abaxant la vista mitg somreyas
y á tes galtes pujavan dues roses.

Al arribar al cim de la montanya,
varem entrar á dintre la Capella
que iluminavan á milers los ciris,
y haventne fet ofrena á la Senyora
d' aquesta afráu, de jonejolls cayquerem.

Jo no se pas lo que degueres dirli
á la Reyna del Cel: tan sols recordo
que 's varen mitg tancar los teus ulls negres,
que les teves parpelles van humirse
y que jo embadalit, mirante 'l rostre
sense saber per qué també plorava.

Després d' haver ohit la Santa Missa
y d' haver resseguit lo Santuari,
varem pendre l' camí de nostra casa,
á la Mare de Deu fent prometença,
de que si al any vinent un fill teníam
la aniríam á veure ab ell als braços...
Y l' altre any va venir... A casa nostra
era tot pau y benestar y ditxa;
ja teniam un fill ros com un àngel
que 'ns feya estar contents á totes hores
y que 'm feya exclarar cent cops al dia:
—Es tan hermós com ho es la seva mare!

Vingué l' jorn del aplech y ab la promesa
anarem á cumplir. Al braç jo duya
al fill de nostre amor; tu en tant seguías
darrera, omplint de besos amorosos
al menut y dihent entre rialles:
—Molt més que á tú, molt més á n' ell l' estimo—

Aixis que varem ser á la Capella
tots tres plegais al Camariol pujarem;
¡quín goig lo nostre fill! ¡quina alegría,
al veure 'l que al seu braç la Vergé duya!
¡y quin deliri 'l seu mentre 'l besava!
¡y quin picar lo de ses mans petites!

Quan lo sol caminava ja á la posta,
la montanya nosaltres devallavam;
no se si es que anyorava al de la Vergé,
que 'l nostre fill plorá fins sent al poble;
y va passar la nit ab un desfici
que 'ns pensavam talment que se 'n anava.

Mes Deu que es bondados, no va permetre
que 's morís nostre fill... y ab lo nou dia
la alegría y 'l goig vareu tornarli.
Si s' arriba á morir ¡quina tristesia!
Estich cert que 'l fosser, colgit hauria
junts ab lo fill, al pare y la mare....

Varen passar los anys.. Mitja centuria
ja fa què som casats.. Som vells, esposa.
Lo nostre fill ja te qui li diu «pare».
Tot un axam d' hermosa maynadena
fa de nostre casal un niu de ditxa.
¡Quin goig lo nostre quant nos diuen avis!

La ruxada ha parat. En lo cel brilla
ja l' Arch de Sant Martí, seny de bonança.
Empreném la drecera una altra volta.
Ja deuen esperarnos fora terme
nóstre fill, los fills seus y llur esposa
per douarnos sa alegra benvinguda.

JOSEPH MORATÓ Y GRAU.

(*) Aquesta composició fou distingida en lo Certamen de Blanes, ab lo premi ofert per l' Il·lustre Senyor D. August M.ª de Borras-Jalpí y de Mercader, premi que, per lo raquitich, l' autor retorna als organitzadors del Certamen.

SECCIO D' ANUNCIS

SECCIO RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Dissapte, 19—S. Pere de Alcàntara cf.
 Diumenge, 20—S. Joan Caci cf. y sta. Irene vg.
 Dilluns, 21—Sta. Ursula y onze mil verges.
 Dimarts 22—Sta. Maria Salomé vda. Cordula y Alodia.
 Dimecres, 23—S. Pere Pasqual b. y mr.
 Dijous, 24—S. Rafel arcàngel y s. Bernat Calvó bisbe.
 Divendres, 25—Ss. Crispí i Crispinià y Genaro mrs.

QUARANTA HORES.

Ayud se troben en la iglesia del Mercadal.
 Demà se trobarán en la iglesia de las Adoratrices.

SECCIO COMERCIAL.

Mercat de Gerona del dí 12 d' Octubre

Especies.	Mesures.	Pessetes
Blat.	QUARTERA DE 80 LITRES.	13'00
Mestav.	»	10'
Ordi.	»	7'00
Segol.	»	10
Civada.	»	6
Besses.	»	10'
Mill.	»	10'
Panis.	»	1'000
Blat de mero	»	7'00
Llobins.	»	10'00
Fabes.	»	11'
Fassols.	»	20'
Monjetes.	»	19
Ous.	Dotzena.	1'30

Establiment tipogràfic de Manel Llach.
 Ferreria Vella.—5 Gerona.

MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Aigua Minòxima vegetal pera tenir lo cabell. No te rial en lo més, perquè á més de sos efectes marevollosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombros y sorprend específich, se ven en dita perrueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24.
 GERONA.

Grans rebaxes al engrós.
 També's troba de venda en dit establiment la

TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓ

DE

MANEL LLACH

FERRERIA VELLA, 5.—GERONA

Impressió de tota mena de treballs tipogràfics; sobres, papers comercials, factures, esqueles y tot lo referent á la Imprempta.

Sobres comercials de color á

5 PESSETES LO MIL

Ferreria Vella 5.—GERONA

EDICIÓ DE PROPAGANDA

DEL COMPENDI DE LA

DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALÀ", de Sabadell

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 cèntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Català» de Sabadell.

OBRA NOVA

DELIBERACIONS

DE LA

Primera Assamblea General de Delegats

DE LA

Unió Catalanista

CELEBRADA EN MANRESA EN LO MES DE MARÇ 1892

Aquesta obra, que conté la llista de Delegats de la Assamblea, discursos que en ella s'hi pronunciaren y llegiren, y las bases definitivament aprobadas pera la **Constitució regional catalana**, se ven al preu de DOS PESETAS en la llibreria de Don Joseph Franquet, carrer de l' Argenteria, Geronia.

JOAN GRIVÉ

Progrés (carrer Nou) 10, Gerona

Aparatos d' il-luminació per gas y petroli. Serveys complerts de cuyna. Cereria. Instalacions de para-llamps, campanetas elèctriques y telèfons á preus limitadissims.

MEDICAMENTS ACREDITATS

RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo mellor dels tònicos reconstituyens coneixuts, despara la gana, cura l'anèmia, clorosis (colors tristes), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalecencies: **Ampolla 10 rals**.

Ví restaurador GIMBERNAT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per escelencia, pera combatre l' escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. **Ampolla 12 rals**.

Vi de nou de kola GIMBERNAT

Considerat com aliment poderós d'economía, regulador del cor, estimulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: **Preu 8 rals**.

SEVEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor **Conde del Asalto**, 14.—BARCELONA

Al detall en totes les farmacies.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companyia general de segurs sobre la vida establecida á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Desembre 1893	87,949,791'98 ptes.
Actiu en idem...	15,837,928'87 »
Sinistres pagats fins á idem...	32,82,316'69 »
Reserves ó fondos de segur á idem...	4,178,675'62 »

Les principals classes de segur son:

Vida entera.—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

Mixto.—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocurrir la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

Terme fixo.—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquests segurs **50 per 100** dels beneficis de la Companyia.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT

Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta província:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

SUCURSAL JUNCOSA

Plassa de la Constitució, número 13

GERONA.

Casa especial en xocolates, cafès, sures y thés.

NARCÍS GRAU

PERRUQUER

Ofereix los seus serveys al públic. Especialitat en perruques y postisso.

RAMBLA DE LA LLIBERTAT 13, PRINCIPAL

ESTABLIMENT

DE Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats pera la próxima temporada; los prens sumament económichs.

CAMISERIA.—ASTRERIA PER NOYS
Especialidad en trajes pera col·legials

3, Rambla d' Alvarez, 3.

CENTRE DE VACUNACIÓ

Progrés (Carrer Nou) 23, Barberia.—GERONA

Se vacuna y revacuna directament de la vaca. També se ven linfa á 8 rals tubo y á 6 rals als mefjes y pulpa á 10 rals cristall.

Se envian franchs de ports, dirigintse al Director D. Camilo Fontbernat.

LA PREVISION

Primera Companyia Espanyola dedicada exclusivament á SEGURS SOBRE LA VIDA AB PRIMA FIXA

Dormitori de Sant Francesc, 8, principal.—BARCELONA.

Agent á Gerona—BEATAS, 2

D. Narcís Boada y Guyó

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.

SALT

Molí Fariner

Sistemes AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltes á preus sumament modichs.

SABATERIA

DE

JOSEPH M. VENTOS

Calsat per senyors, senyoras y nens. Especialitat pera l' que s' encarregui expressament.

ESTABLIMEET Y TALLER

DE

PAU CASSÁ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetes la pessa.

Cromos, motlles, transparents y cuadros Novetat, bon gust y economia.

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca»

Redacció y Administració: Sabateria Vella, núm. 2, 1er

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Gerona	1 peseta trimestre
Fora	1'25 id. id.
Estranger	1'50 id. id.

Un numero sol, 10 céntims